

tigen Fursechung nichts abgeen lassen. Darzu auch sich gegen D. L. Vetter und Schwäger- dem Landgrafen zu Hessen gnädiglich erzeigen, darab auch D. L. und unser Öhem und Churfurst zu Brandenburg ein gut Benügen haben werden. Was dann wir gegen Ihrer Lieb und Kais. Mt. darzu guts handeln und furderen könden, darzu sein wir auch gnädiglich wol geneigt und urpüttig und wolten das alles D. L. uf obberürt ihr Schreiben zur Antwort gnädiger und freundlicher Meinung nit verhalten.

Geben den 29. Juni anno oc 47.

124. Bericht des Nikolaus Wrchota an König Ferdinand wegen der Stellung von 500 Knechten von Seite der Stadt Joachimsthal: die Stadt sträube sich gegen die Aufstellung der begehrten Anzahl Truppen und wolle nur jene unterhalten, welche sie nach Elbogen entsendet hatte; diese sein aber unverlässlich und es wäre besser solche Truppen zu werben, die freiwillig dienen wollten. Feindliche Reiter streifen bis in das Gebiet von Elbogen.

dd. 30. Juni 1547. — Orig. im böhm. Statthalt.-Arch. zu Prag. Milit. 1520 — 1549.

125. Ferdinand I. obsílá Pražany před soud královský.

V LITOMĚŘICÍCH, 1547, 1 července. Desky zemské, památní černé od 1545—48 č. 46. f. J. 12.

Ferdinand oc. Poctiví a opatrují, věrní naši milí. Jakož jest nám nejednou vuobec, ale také skrze mnohé jisté a časté zprávy o Vás předkládáno a oznámeno, když sme jminulého času tu sobotu po panny Marie hromničné, totiž pátý den měsíce února léta tohoto 1547 z hradu našeho Pražského tím oumyslem a vuolí, chtíc nám a království Českému užitek a mnoho dobrého přivesti, vyjeli, a osvícenému Mauricimu, knížeti saskému, landkrabí durynskému a markrabí míšenskému, svaté římské říše arcimarsálku a churfirštu, ujci našemu milému, proti Hanušovi Fridrichovi, někdejšimu kurfirštu saskému, od J. M. C. pána a bratra našeho nejmilejšího a svaté říše vyhlášenému a do achtu danému a našemu i království Českého zjevně vědomému nepříteli a škůdci, pomoc učiniti a J. L. neopouštěti, i také království, země a poddané naše od dalšího nebezpečnství a škod uvarovati, že ste Vy poddaní naši, primasové, purkmistři, konšelé, starší obecní i obce všech tří měst našich Pražských hned druhý týden po odjezdu našem skrze zvonění velikým zvonem, kterýž od

125. Ferdinand I. beruft die Prager Städte vor den von ihm aufgestellten Gerichtshof.

LEITMERITZ, 1. Juli 1547. Aus den „Akten aller Handlungen.“

Ferdinand oc den erbarn und ersamen unsern lieben getreuen, N. den Primassen, Burgermeistern, Reten, den eitisten der Gemein und den Gemeinden der Alten, Neuen und Klainern Stat Prag.

Erbare und ersamen lieben getreuen! Nachdem uns nit allain durch offentlig gemein Geruch und Geschray, sonder auch durch vielfeltige gewisse Anzaigungeen von euch furkumen und angezaigt worden, als wir verschiner Zeit den Suntag nach unser liben Frauen Lichtmess, das ist den funften Tag vergangen Monats Februarii, dises laufenden sibenundvirzigisten Jahrs von unserm königlichen Slos Prag verruckt in Willen und Mainung uns und unser Cron Behaim wil Nutz und Gutes zu schaffen und dem hochgeboren Moritzen, Herzogen zu Sachsen, Landgrauen in Döringen und Marggraf zu Maissen des heiligen Römischen Reichs Erzmarschalchen, unsern lieben Ohaim und Churfürsten wider Johans Friderichen, so sich etwo Churfürsten zn Sachsen genent, der römischen kaiserlichen Mt. oc unsers lieben Bruders und Herrn und des heiligen Reichs erklereten Echter,

zápisník=
spojenecředitel=
předák

předkuo našich i od nás k shromáždění obce zvoněním zapovědím byl a bez vědomí našeho od drahé let zvoněn nebyl, tím ste se sezváněli, scházeli a potom častokrát skrze takové zvonění v kolleji neobyčejné schůze a shromáždění, vše bez vědomí a vuole naší proti jisté a Vám prvě dobře vědomé naší záповědi, svévolně před se brali a činiti směli, a skrze takové Vaše všetečné předsevzetí a schůze držení některým jiným v království Českém poddaným našim, stavuom i obzvláštním osobám ponuknutí i přičiny dali v takověz neposlušenství se dávatí a proti záповědi naší v neslušné a nenáležitě schůze potahovali a jisté rady při sobě mívali, schůze jim přejíc na rathouzích Vašich a v kolleji častokrát s nimi drželi, a z toho přišlo, že z takové schůze na den svatého Valentina čtrnáctého dne měsíce února jminulého Vy tak shromáždění ze všech tří měst našich Pražských i s těmi, kteříž k Vám přistoupli, v neobyčejný závazek spolu ste se dali, se zapsali a společně se zavázali, jeden druhému, proti komuž by pak koli bylo, sobě pomáhati a se neopouštěti oc. A neohledaje se na to, že sjezduo a sněmů pokládání a rozpisování nám samým, jakožto králi v království Českém, náleží a žádnému jinému, však ste proto Vy s některými jinými zápisníky a ředitely bez nás, krále a pána Vašeho vědomí a povolení svévolně sněm sobě v Praze o středopostí minulém položili a ten přes přikázání a záповěď naši, kteruz sme Vám z přičin hodných učinili, drželi a nešetříc toho, že sme Vám sněm jmenovati a ten pondělí po provodní neděli jminulé položiti ráčili, předse ste z oumysla a svévolně sněmovali, puosobili, artikule před se brali, jednali, zavírali a některé věci na díle i vykonali, což nám k nemalé ujmě a k zlehčení duostojenství, mocnosti a spravedlnosti naší královské k zoužení jest se od Vás stalo. A nemajíc na tom dosti, ještě ste osoby obzvláštnie v takových neslušných a neobyčejných jejich předsevzetí k spravování a řízení podle sebe potáhli, a všeho ste se tak podjali a to na sebe potahovati směli, jakoby království našeho Českého všickni tři stavové zouplna pospolu jsouc shromáždění na pořádném sněmu o to společně jednali; a na větším díle ty a takové rady a jednání v městech našich Pražských na rathouzích a v kol-

auch unserem und unsern Kunigreichs Behaim ofentlichen wissentlichen Feind und Beschädiger gnedigen und freundlichen Beistand und Hilf zu laisten, dardurch unsere Königreich, Land und Leut vor merer Gefar und Beschädigung zu verwaren und zu handhaben, das ir euch Primassen, Burgermaister, Ráthe, die Eltisten der Gemein und die Gemeinden aller unserer dreier Práger Stet als unsere Unterthanen in der negsten Wochen darnach durch Leutung der grossen Glocken, so euch zuvor durch unsere Vorfaren und uns zu Versamblung der Gemein zu leiten verboten und ausser irer und unser Vorwissen in vil Jahren nie angezogen worden, zu versambeln angefangen und zum ofternmal hernach durch soliche Geleit zusammenkumen und in dem Collegio ungewonliche, ungepürliche und soliche Versamblungen one unser, eurs Königs und Erbherrns Vorwissen und Bewilligung und euch derhalben vor langst gethanem und wolbewustem Verpot frevenlich furgenomen und gehalten und durch solich eur mutwillige und freuenliche Versamblungen etlichen andern unserer Cron Behaim Stenden und sondern Personen Anzaigung und Ursach gegeben, sich gleichmessiger Ungehorsam anzemassen und sich in soliche eure verpotne und unzimliche Zusammenkunft zu begeben, weliche ir auch ganz gutwillig angenommen und bei euch soliche congregationes und Versamblungen zu halten gestattet und mit inen in euren Ratheusern und dem Collegio mermals gehalten. Daraus ferrer erfolgt, das in solicher Versammlung ainer am Tag Valentini, den vierzehenden bemelts Monads Februarii, ir versambleten aller unserer dreyer Prager Stet und die so sich zu euch begeben, ein ungepürliche Pundnuss aufgericht, darinen ir euch verpflichtet und verschrieben, ainander wider meniglich zu helfen und nit zu verlassen oc und darauf furgefahren und unangesehen, das die gemainen Zusammenkunft und Landtág auszuschreiben und zu halten uns als regierendem König unserer hochlöblichen Cron Behaim allein und niemand andern zustaet, so habt ir doch mitsambt etlichen euren Mitverwanten one unser, eurs Königs und Erbherrns Vorwissen und Bewilligung aigens Gewalts einen Landtag auf Mit-